

επιστημονικής
παρουσίας

εν ολίγοις

ημερωτικό δελτιο

Σεπτέμβριος 2017

Στο παρόν τεύχος:

- Επιστημονικές εκδηλώσεις με τη δωρεά του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος
 - «Ευρωπαϊκό Τραπεζικό Δίκαιο - Ο Τραπεζικός Δανεισμός»
 - «Η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης - Εξελίξεις ενόψει της θέσης σε εφαρμογή του νέου Γενικού Κανονισμού ΕΕ 2016/679»
- Πρόγραμμα 'CIVIL JUSTICE': Συνεργασία ΚΔΕΟΔ - ERA
Σεμινάριο σχετικά με την εφαρμογή των Κανονισμών της ΕΕ για το οικογενειακό δίκαιο και το δίκαιο της κληρονομικής διαδοχής
- Στήλη επικαιρότητας Brexit: Τέταρτος γύρος συνομιλιών

Η ΜΕΡΙΔΑ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ Ο Τραπεζικός Δανεισμός

Την Τετάρτη, 13 Σεπτεμβρίου 2017, έλαβε χώρα στις εγκαταστάσεις του ΚΔΕΟΔ, με τη δωρεά του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος (ΙΣΝ), ημερίδα με θέμα «Ευρωπαϊκό Τραπεζικό Δίκαιο - Τραπεζικός Δανεισμός».

Στην πρώτη συνεδρία, με αντικείμενο την επιχειρηματική τραπεζική ('corporate banking'), προέδρευσε ο πρώην Πρόεδρος του Δικαστηρίου της ΕΕ και Πρόεδρος του ΚΔΕΟΔ, καθηγητής κ. Βασίλειος Σκουρής. Κατά τη συνεδρία αυτήν, η καθηγήτρια κ. Χαρούλα Απαλαγάκη, Γενική Γραμματέας της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, ανέλυσε το νομικό πλαίσιο της διαχείρισης επιχειρηματικών δανείων, ενώ στη συνέχεια η κ. Τατιάνα Δερμάτη, Senior Institutional Officer και Υπεύθυνη Γραφείου Αθηνών της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, παρουσίασε τους κανόνες για τις χρηματοδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων προς επιχειρήσεις.

Η δεύτερη συνεδρία της ημερίδας ήταν αφιερωμένη στη λιανική τραπεζική (retail banking). Υπό την προεδρία του Διευθυντή του ΚΔΕΟΔ, καθηγητή κ. Βασίλειου Χριστιανού, η καθηγήτρια και αναπληρώτρια Πρύτανης, κ. Δέσποινα Κλαβανίδου, ανέπτυξε το θέμα της αρχής του υπεύθυνου δανεισμού στις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης. Κατόπιν, ο κ. Δημήτριος-Παναγιώτης Τζάκας, Δ.Ν., δικηγόρος και ερευνητής στο ΚΔΕΟΔ με τη χρηματοδότηση του ΙΣΝ για τη θεματική του ευρωπαϊκού τραπεζικού δικαίου,

εξέτασε στην εισήγησή του ζητήματα σχετικά με την ενυπόθηκη πίστη και τον δανεισμό σε αλλοδαπό νόμισμα, υπό το πρίσμα του ν. 4438/2016 «Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την οδηγία 2014/17/ΕΕ σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές για ακίνητα που προορίζονται για κατοικία» και της πρόσφατης συναφούς νομολογίας επί δανείων σε ελβετικό φράγκο. Και οι δύο συνεδρίες ολοκληρώθηκαν με ενδιαφέρουσες ερωτήσεις εκ μέρους των συμμετεχόντων και ζωντανό διάλογος με τους εισηγητές.

Η ημερίδα προσέφερε σφαιρική παρουσίαση του πλαισίου που διέπει τον τραπεζικό δανεισμό, αξιολογώντας τις νομοθετικές και νομολογιακές εξελίξεις σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο. Έμφαση δόθηκε στα ζητήματα που ανακύπτουν κατά την παροχή πιστώσεων σε επιχειρήσεις και καταναλωτές, θέτοντας προβληματισμούς για το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο.

Η εκδήλωση ήταν εξαιρετικά επιτυχημένη, δεδομένης της αθρόας προσέλευσης και παρουσίας ακαδημαϊκών, δικαστικών λειτουργών, δικηγόρων, εκπροσώπων επιχειρήσεων, στελεχών τραπεζών και φοιτητών.

Τα πρακτικά της ημερίδας θα δημοσιευθούν προσεχώς.

ΗΜΕΡΙΔΑ

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Εξελίξεις ενόψει της θέσης σε εφαρμογή
του νέου Γενικού Κανονισμού ΕΕ 2016/679

Την Δευτέρα, 18 Σεπτεμβρίου 2017, το ΚΔΕΟΔ, με τη δωρεά του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος (ΙΣΝ), διοργάνωσε στις εγκαταστάσεις του ημερίδα για την προστασία των προσωπικών δεδομένων ενόψει της θέσης σε εφαρμογή του νέου Γενικού Κανονισμού ΕΕ 2016/679.

Στην ημερίδα, που διεξάχθηκε στην ελληνική και αγγλική γλώσσα με ταυτόχρονη διερμηνεία, συμμετείχαν διακεκριμένες προσωπικότητες του ακαδημαϊκού και δικαστικού χώρου, καθώς και εκπρόσωποι της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα. Χορηγός της εκδήλωσης υπήρξε το Ίδρυμα 'Konrad Adenauer Stiftung'.

Επίκεντρο της ημερίδας αποτέλεσε το εξαιρετικά σημαντικό και επίκαιρο ζήτημα του νέου Γενικού Κανονισμού, ο οποίος θα τεθεί σε εφαρμογή τον Μάιο του 2018 και ο οποίος σηματοδοτεί τη σημαντικότερη νομοθετική μεταρρύθμιση της τελευταίας εικοσαετίας στην προστασία των δεδομένων, με καθοριστικές συνέπειες για το σύνολο του ψηφιακού περιβάλλοντος των επιχειρήσεων.

Στην πρώτη συνεδρία, με προεδρεύοντα τον κ. Δημήτριο Κράνη, Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου και Γενικό Διευθυντή της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών, ο καθηγητής Dr. Dres. h.c. Burkhard Hess, Διευθυντής του Max Planck Institute for International, European and Regulatory Procedural Law στο Λουξεμβούργο, ανέπτυξε το θέμα της προστασίας της ιδιωτικότητας ('privacy') υπό το πρίσμα της πρόσφατης νομολογίας του Δικαστηρίου της ΕΕ (ΔΕΕ). Στη συ-

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Εξελίξεις ενόψει της θέσης σε εφαρμογή
του νέου Γενικού Κανονισμού ΕΕ 2016/679

νέχεια, ο καθηγητής της Νομικής Σχολής του ΕΚΠΑ και τακτικό μέλος της Αρχής Προστασίας, κ. Σπυρίδων Βλαχόπουλος, ανέλυσε τις τελευταίες εξελίξεις για τη διασυνοριακή μεταβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την ΕΕ προς τρίτες χώρες. Η συνεδρία αυτή ολοκληρώθηκε με την εισήγηση της αναπληρώτριας καθηγήτριας του Τμήματος Μηχανικών Πληροφοριακών και Επικοινωνιακών Συστημάτων του Πανεπιστημίου Αιγαίου, κ. Λίλιαν Μήτρου, για το δικαίωμα στη λήθη σε σχέση με τις διατάξεις του νέου Κανονισμού.

Κατά τη δεύτερη συνεδρία, με αφορμή ερωτήσεις που έθεσε η κ. Βιργινία Τζώρτζη, Δ.Ν., δικηγόρος και ερευνήτρια στο ΚΔΕΟΔ με τη χρηματοδότηση του ΙΣΝ για την θεματική του Χώρου Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης, ο επίτιμος Πρόεδρος του ΣτΕ και πρώην Πρόεδρος της Αρχής, κ. Χρίστος Γεραρής, ο νυν Πρόεδρος της Αρχής και επίτιμος Πρόεδρος του ΣτΕ, κ. Κωνσταντίνος Μενουδάκος, και ο πρώην Προέδρος του ΔΕΕ, καθηγητής και Πρόεδρος του ΚΔΕΟΔ κ. Βασίλειος Σκουρής, συζήτησαν και αντάλλαξαν ιδιαίτερα ενδιαφέρουσες απόψεις για τη σχέση ασφάλειας και ελευθερίας και τη μεταξύ τους ισορροπία στο πεδίο της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Ο στόχος της ημερίδας ήταν να παρουσιάσει το πλαίσιο για την αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης και των μελλοντικών εξελίξεων στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τομέα που υφίσταται σημαντικές μεταρρυθμίσεις κυρίως μέσω του νέου Γενικού Κανονισμού, και ταυτόχρονα να θέσει τα διλήμματα ως προς τον τρόπο με τον οποίο θα εξασφαλιστούν καλύτερα τα θεμελιώδη δικαιώματα των ατόμων. Η εκδήλωση, που είχε μεγάλη συμμετοχή από ακαδημαϊκούς, δικαστικούς και δημόσιους λειτουργούς, δικηγόρους, εκπροσώπους επιχειρήσεων και φοιτητές, ολοκληρώθηκε με ενδιαφέρουσα και ζωντανή συζήτηση.

Τα πρακτικά της ημερίδας θα δημοσιευθούν προσεχώς.

Πρόγραμμα “CIVIL JUSTICE”: Συνεργασία ΚΔΕΟΔ - ERA

Σεμινάριο σχετικά με την εφαρμογή των Κανονισμών της ΕΕ για το οικογενειακό δίκαιο και το δίκαιο της κληρονομικής διαδοχής

Το ΚΔΕΟΔ, ως εταίρος δικτύου ερευνητικών κέντρων και υπό τον συντονισμό της Ακαδημίας Ευρωπαϊκού Δικαίου (“ERA”) που εδρεύει στην Τρίερ της Γερμανίας, ανέλαβε την υλοποίηση μέρους του ευρωπαϊκού προγράμματος 'CIVIL JUSTICE', ύστερα από την υποβολή σχετικής πρότασης η οποία αξιολογήθηκε θετικά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Στο πλαίσιο αυτό, θα διοργανωθεί στις εγκαταστάσεις του ΚΔΕΟΔ εκπαιδευτικό σεμινάριο με αντικείμενο την εφαρμογή των Κανονισμών της ΕΕ για το οικογενειακό δίκαιο και το δίκαιο της κληρονομικής διαδοχής. Το σεμινάριο θα είναι διήμερο (5 και 16 Δεκεμβρίου 2017) και θα συμμετάσχουν σ' αυτό 30-35 άτομα, δικαστές και δικηγόροι από ολόκληρη την Ελλάδα.

Σκοπός του σεμιναρίου είναι η διερεύνηση των σχετικών Κανονισμών της ΕΕ και Διεθνών Συμβάσεων, με τρόπο κατάλληλο για συμμετέχοντες που δεν θα έχουν καθόλου ή θα έχουν ελάχιστη προηγούμενη εμπειρία στο ευρωπαϊκό οικογενειακό και κληρονομικό δίκαιο.

Τα βασικά θέματα του Σεμιναρίου είναι: α) «Διασυνοριακό διαζύγιο και διατροφή», β) «Γονική μέριμνα σε υποθέσεις διασυνοριακού χαρακτήρα», γ) «Διασυνοριακή κληρονομική διαδοχή».

Γλώσσα εργασίας του σεμιναρίου θα είναι η Ελληνική.

Co-funded by
European Union

Το σεμινάριο αποτελεί μέρος μίας σειράς εκδηλώσεων που οργανώνονται με την οικονομική υποστήριξη του Προγράμματος Civil Justice της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Brexit

Τέταρτος γύρος συνομιλιών

Οι διαπραγματεύσεις για την αποχώρηση του ΗΒ από την ΕΕ συνεχίζονται με την έναρξη του τέταρτου γύρου των συνομιλιών, κατά τον οποίο εντείνονται οι προσπάθειες εξασφάλισης της μεγαλύτερης δυνατής σαφήνειας και ασφάλειας δικαίου, που συνιστούν τον στόχο του πρώτου σταδίου, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Στις 28.09.2017, το ΗΒ δημοσίευσε το μηνιαίο, πλέον, δελτίο για τη σύγκριση των θέσεων των δύο πλευρών αναφορικά με τα δικαιώματα των πολιτών, στο οποίο τονίζονται τα θέματα που απαιτούν περαιτέρω συζήτηση και καλύτερη κατανόηση από αμφότερα τα μέρη.

Όσον αφορά τους πολίτες κρατών μελών της ΕΕ που κατοικούν στο ΗΒ, η κατάσταση των μελών των οικογενειών τους και των δικαιωμάτων διαμονής τους δεν έχουν ακόμη διευκρινιστεί. Η πιο σημαντική διαφωνία αφορά την οικογενειακή επανένωση και την κατάσταση των μελλοντικών μελών μετά την αποχώρηση. Η ΕΕ των 27 έχει την άποψη ότι το ζήτημα θα πρέπει να αντιμετωπισθεί υπό το πρίσμα της διατήρησης των δικαιωμάτων που τους αναγνωρίζει το ευρωπαϊκό δίκαιο, ενώ το ΗΒ υποστηρίζει την ίση μεταχείριση και θεωρεί ότι τα μελλοντικά μέλη των οικογενειών τους θα πρέπει να υπάγονται στους ίδιους κανόνες που θα ισχύουν για τους υπηκόους τρίτων κρατών που επανενώνονται με Βρετανούς πολίτες.

Ένα άλλο πεδίο διαφωνίας είναι τα δικαιώματα ελεύθερης κυκλοφορίας. Η ΕΕ προτίθεται να αναγνωρίσει δικαιώματα σε Βρετανούς υπηκόους μόνο στα κράτη, όπου αυτοί έχουν δικαίωμα παραμονής την ημέρα της αποχώρησης. Από την άλλη πλευρά, το ΗΒ υποστηρίζει ότι οι υπήκοοί του μετά το Brexit πρέπει να διατηρήσουν όλα τα υφιστάμενα δικαιώματά τους, απολαμβάνοντας την ίδια προστασία ακόμη και σε όσες διασυνοριακές συναλλαγές τους πραγματοποιηθούν μετά την αποχώρηση.

Το εκλέγειν και εκλέγεσθαι αποτελεί, επίσης, αντικείμενο διαπραγμάτευσης για τις δύο πλευρές. Κατά την άποψη της ΕΕ, τα κράτη μέλη της είναι αρμόδια να αναγνωρίζουν δικαιώματα ψήφου σε υπηκόους τρίτων κρατών σύμφωνα με την εθνική τους νομοθεσία, η οποία δεν μπορεί να επηρεαστεί από τη συμφωνία αποχώρησης. Στον αντίποδα αυτής της θέσης, το ΗΒ τίθεται υπέρ της προστασίας των υφιστάμενων δικαιωμάτων του εκλέγειν και εκλέγεσθαι των Βρετανών και Ευρωπαίων πολιτών στις τοπικές εκλογές του κράτους διαμονής τους, μέσα από την πρόβλεψη σχετικών διατάξεων στη συμφωνία αποχώρησης.

Όταν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σε σύνθεση E-27 εκτιμήσει ότι έχει σημειωθεί επαρκής πρόοδος κατά την πρώτη φάση, οι διαπραγματεύσεις θα προχωρήσουν στην επόμενη φάση, κατά την οποία μπορούν να αρχίσουν οι συζητήσεις για γενική συμφωνία ως προς τη μελλοντική σχέση. Ωστόσο, η συμφωνία αυτή μπορεί να υπάρξει, μόνον όταν το ΗΒ αποκτήσει καθεστώς τρίτου κράτους.

